

Ekonomiutskottet

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 56 a och 56 b § i lagen om utsläppshandel

INLEDNING

Remiss

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om temporär ändring av 56 a och 56 b § i lagen om utsläppshandel (RP 44/2022 rd): Ärendet har remitterats till ekonomiutskottet för betänkande.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- specialsakkunnig Eleonoora Eilittä, arbets- och näringsministeriet
- jurist Anni Kuusmin, Energimyndigheten
- branschchef Hannes Tuohiniitty, Bioenergia ry
- expert Karoliina Muukkonen, Finsk Energiindustri rf
- expert på energi och utsläppshandel Heikki Vierimaa, Skogsindustrin rf
- direktör, hållbar utveckling Helena Soimakallio, Teknologiindustrin rf.

Skriftligt yttrande har lämnats av

- Finlands näringsliv rf
- Kemiindustrin KI rf
- Centraförbundet för lant- och skogsbruksproducenter MTK
- Finlands naturskyddsförbund rf.

Inget yttrande av

- Klimatpanelen
- Climate Leadership Coalition ry.

PROPOSITIONEN

Regeringen föreslår att lagen om utsläppshandel ändras temporärt. Genom propositionen genomförs kommissionens ändrade genomförandeförordning om övervakning och rapportering av växthusgasutsläpp, genom vilken tillämpningen av bestämmelserna om hållbarhetskriterier inom utsläppshandeln kan senareläggas med ett år. Enligt den föreslagna lagen ska de flytande biobränslen och biomassabränslen som under 2022 används för förbränning inom utsläppshandel betrak-

Betänkande EkUB 10/2022 rd

tas som utsläppsfria. Under 2022 ska det som villkor för utsläppsfrihet inom utsläppshandeln inte krävas att man visar att hållbarhetskriterierna uppfylls.

Syftet med propositionen är att säkerställa att verksamhetsutövarna behandlas och regleras på ett enhetligt sätt i det EU-omfattande systemet för handel med utsläppsätter.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt och gälla till och med den 31 december 2022.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

I propositionen föreslås en temporär ändring av lagen om utsläppshandel för 2022. Bakgrunden till förslaget är både kommissionens och medlemsstaternas utmaningar i fråga om genomförandet av hållbarhetsreglerna. Kommissionens genomförandeförordning om ändring av övervakningsförordningen, som publicerades den 9 mars 2022, har därför gjort det möjligt för medlemsstaterna att 2022 låta bli att tillämpa hållbarhetskriterierna som ett villkor för nollutsläpp för biomassabränslen och flytande biobränslen i utsläppshandeln.

Enligt utredning till ekonomiutskottet har företagen i synnerhet till följd av att kommissionens anvisningar dröjt inte kunnat få myndighetens godkännande för sina system med hållbarhetskriterier. I ett läge där genomförandet av systemet pågår har verksamhetsutövarna inte möjlighet att få tillräcklig säkerhet om huruvida deras hållbarhetssystem uppfyller lagens krav och kravet på nollutsläpp för använd biomassa. Ekonomiutskottet betonar också i vidare bemärkelse betydelsen av att systemet för handel med utsläppsätter är förutsägbart och att det finns aktuell information med tanke på rättssäkerheten och tryggheten av investeringar.

Enligt preliminära uppgifter till ekonomiutskottet förutsätter största delen av EU:s medlemsstater inte att hållbarhet påvisas i fråga om biodrivmedel, biomassabränslen och flytande biobränslen som används vid förbränning inom utsläppshandeln 2022. Det föreslagna utnyttjandet av möjligheten till undantag främjar således också att aktörerna i branschen bemöts jämnt och att konkurrensförutsättningarna är rättvisa.

Senareläggningen av kravet att påvisa hållbarheten gäller i praktiken de anläggningar med en tillförd effekt på mindre än 20 MW som omfattas av utsläppshandeln. Dessa har hittills inte direkt omfattats av hållbarhetslagens tillämpningsområde, och genom den nu aktuella ändringen uppskjuts skyldigheten att påvisa hållbarheten till 2023. Den gällande lagen förpliktar redan nu till att påvisa hållbarheten i fråga om anläggningar med en sammanlagd tillförd effekt på minst 20 MW, och finländska energiföretag tillämpar hållbarhetssystem i sin verksamhet. Det temporära undantag som nu föreslås bedöms inte ha några betydande miljökonsekvenser.

Ekonomiutskottet anser att regeringens proposition är motiverad och ändamålsenlig och tillstyrker lagförslaget i propositionen utan ändringar.

Betänkande EkUB 10/2022 rd

FÖRSLAG TILL BESLUT

Ekonomiutskottets förslag till beslut:

Riksdagen godkänner lagförslaget i proposition RP 44/2022 rd utan ändringar.

Helsingfors 25.5.2022

I den avgörande behandlingen deltog

ordförande Sanni Grahn-Laasonen saml
vice ordförande Hanna Kosonen cent
medlem Atte Harjanne gröna
medlem Mari Holopainen gröna
medlem Eeva Kalli cent
medlem Pia Kauma saml
medlem Matias Mäkynen sd
medlem Raimo Piirainen sd
medlem Sakari Puisto saf
medlem Minna Reijonen saf
medlem Joakim Strand sv
medlem Hussein al-Tae sd
medlem Veikko Vallin saf
medlem Tuula Väättäinen sd
medlem Johannes Yrttiaho vänst
ersättare Hilikka Kemppe cent (delvis).

Sekreterare var

utskottsråd Lauri Tenhunen.